

• שנת העשרים •

זמן שמחתנו

מהוות של יום

טעם ההידז'ר ליטול ד' מינימ' בסוכה
התקן הפנימי של הסוכה, הסך זד' מינימ'

חידושי סוגיות
אופן עשיית הסוכה בעוזה לאכילת שידרי מנהחות

שיהות קודש
''אתה הראת'' - הקדמה להקפות בשמה הנזולות

קובץ זה יוצא לאור
לעילוי נשמת האי גברא רבא, רודף צדקה וחסד
זמה לפזר מכיספו להדפסת תורה כ"ק אדמו"ר מליבאוויטש ז"ע
הרבי החסיד ר' מאיר בהדי"ר שמחה יצחק זיין ע"ה

ס. פאולו ברזיל

כלב"ע ביום י' סיון ה'תשפ"א

תנצב"ה

♦♦♦

ולזכות יבלחטו"א בניו הני למודיו ותמכיו אוריתא, רודפי צדקה וחסד,
ראשונים לכל דבר שבקדושה ה"ה האחים החשובים
הרבי החסיד ר' ישראאל אפרים מנשה
הרבי החסיד ר' יוסף משה
וכל בני משפחת שיחוי
יה רצון שיתברכו בכל מילוי דמייטב מנפש ועד בשור,

ובחצלה רבה ומופלה בכל אשר יפנו, תמיד כל חיים

מכון אור החסידות   **Or Hachasidus**
סניף אוצר הקודש   Head Office
ת.ד. 2033   1469 President St. #BSMT
כפר חב"ד   Brooklyn, NY 11213
6084000   United States
03-738-3734   (718) 534-8673
Likras@likras.org

צוות העריכה והగהה: הרבי לי יצחק ברוק, הרבי משה גרארי,
הרבי מאיר יעקב זילברשטום, הרבי צבי הרוש זלמנוב, הרבי שלום חריטונוב, הרבי מנחם טיטלבומי,
הרבי אברהם פון, הרבי מנחם מענדל רייצט, הרבי אליהו שוינקה

תוכן עניינים

פתח דבר

◆◆◆

וזאת למודעך, שבדרך כלל
לא הובאו הביאורים כפי
שנאמרו, אף עוכבו מחדש
ונעכו ע"י חבר מערכת,
ולפעמים בעת העכבר הושמט
ריבוי השק"ט בפטי העניינים
והרחבתם עם המקורו כפי
שהם מופיעים במקומם,
ובפרט במדור "עניינים",
שמופיעים כאן רק עירית
הדברים, ויש להיפך, אשר
הביאורים נאמרו בקיצור וכן
הוורחבו ונתחבאו במאמר ע"פ
המובאarity במקומות אחרים
בתורת רביינו. ופשט שמעוקם
המושג וקוצר דעת העורכים
יתכן שימצא טוויות וכיו"ב,
והם על אחריות המערכת
בלבד, ושגיאות מי'יבן.

ועל כן פשטוט שמי שבידו
הערה או שמתaska בהבנת
הביאורים, מوطב שיעין
במקורי הדברים, וימצא
טוב, ויכול לעמוד בעצמו על
אמתת הדברים.
◆◆◆

ויהי רצין שנוכה במהרה
בימינו לשמה האמתית בבייאת
משיח צדקו, עת אשר ישמע
"קול תנה ישועות לעם עולם,
לדור ולדור עד עולם, מבשר
ואומר" (נוסח וועשניא להושענא
רבה), ב מהורה בימינו, אמן.

ברכת התורה,
מכון אור החסידות
מיזיובאונווטש זצוקה"ה
גבג"ם ז"ע.

ערב חג הסוכות, ה'תשפ"ד

בעזה"ת.

קרבים ובאים ימי חג
הסוכות ושמחת תורה, זמן
shmochtanu, ימים בהם מתעורר
כל יהודי מבקש ה' לקיים
את המצוות הקשות לחג
הסוכות, להדר ב"ד מינימ
ובחלכות סוכה, גם להחבנו
וללמוד את הנושאים היסודיים
הקשורים למועז, כפי
שנתבאו הרבים בפרק"ס
התורה.

בפתח הקובץ שלפנינו
ניצב ביאור יסוד על מהותו
של יום, והtopic הפנימי של
הסוכה, והתעם הפנימי לכל
שמצינו הידור מיוחד ליטול
את הדר' מינימ במרק הסוכה,
ויבואר בהרבה הקשר בין
ענין הסוכה לבין הידעתו,
וביאור הדר' (סוכה) ב'פנימיות'
(ע"ה הדר' מינימ).

לאחריו מובא פלפול נפלא
על הסוכות שהו עושים
הכהנים בעורקה לאכילת שיירי
המנחות, ואיך אין בזה איסור
בנין של עץ בעורקה.

וחותם את הקובץ מדור
'שירות קדש' - עם דברות
קדש מרעייש הלב אודות
הלקח וההוראה מפסקוי "אתה
הראתך" בשמחת תורה.
את כל זאת תוכלו לקרוא
להלן בקובץ 'אוצרות
המודדים - זמן שמחתנו', כפי
שנקטו מתרת כ"ק אדמור"
מיזיובאונווטש זצוקה"ה
גבג"ם ז"ע.

כלו שעל ידם ישא חן בענייןبشر ודם, ואח"כ ישתדל שייהיו הדברים מתאימים ע"פ
שו"ע, אלא מלכתחילה כל מגמותו ב"אמרינו" אינה אלא שיחיו "לרצון לפני אדון כל".
ותעם דיקוק הלשון "אדון" (ולא הלשון "מלך" שנאמר לפנ"ז) — כיון שכאן נוגע
הדגשת הענין ד"אדון", הינו שהוא כמו עבד שקוני לאדונו ואני לו מציאות בפני עצמו
כל (ולא שהוא מציאות לעצמו אלא שבטל אל המלך).

וכיוון שהקב"ה הוא (לא רק אדון שלו, אלא) "אדון כל", שהכל קני לו — הנה ע"ז
שאמריו היו "לרצון לפני אדון כל", איז בミלא יהיו לרצון גם עברו ה"כל", ככל גם
אומות העולם, שגם הם יכירו את האמת שבדבריו, וכמו העניין שארץ ישראל שיכת
לבני" וכו'.

אך היסוד זה הוא הענין ד"ה מלך גוז", לידע ולא להתביש לומר את האמת שהקב"ה
הוא מלך גם עתה, והוא זה שנתן את ארץ ישראל לבני וכו'. והדיבור באופן כזה שהוא
"לרצון לפני אדון כל", יתקבל לרצון גם אצל אומות העולם כו'.
ומזה באים גם לעניינים שבפסוקים שלח"ז, ועד לפסוק "כי מציןanza תורה ודבר ה'
מירושלים", שמצוין וירושלים בא אמרית עניין התורה ודבר ה', ללא פשרות וכו'.

(לייל שמחת התש"ה, קודם הקפות)

חג הסוכות

מהותו של יום הסוכות
ספר הסוכה והשעוט הגולות
ענין "למען ידע" בעבודה הרווחת של
מצאות טוכה. מוחחה של הסוכה שטוכה
על האדם ומיפה אותו, ועודו הורה
האריז"ל ליטול את החלול בסוכה דוקא
- כל ישראל ראוי לשבת בסוכה אחת
(עמ"פ ספר הפסחים תש"ח-ח' עמי קה ואילך)

חידושים סוגיות

עשית סוכה בעורה
לאכילת שירין מנהות
יפלפל בכמה פנים בישוב השאלת היאד
אכלו הכהנים שירין מנהות במיל הסוכה,
коון שאסור לבנות בנין של עץ במקדש

(עמ"פ אהרי קדרת ח' עמי ח' אילך)

شمיני עצרת ושמחת תורה

שיעור קודש
פסקוי "אתה הראתך"
הקדמה שהתקפות יהיו בשםה
נדולין!

מה גוע לשמחת תורה וזה הש' מלך
בעבר ? / ה' מלך אינו על הווה אלא מלך
בעצם / הקב"ה נותן את התקופה לכל
ישראל לולאות בעולם מלכוויות / לדבר
באופן של "אדון כל"

צורת הערכה והתגנה: הרב לי יצחק ברוק, הרב משה גוראי, הרב מאיר יעקב וילברשטום, הרב צבי הירש ולטנוב,

רב שלום חריטונוב, הרב מנחם טיטלוביץ, הרב אברהם מן, הרב יצחק נוב, הרב מנחם מענדול ויעץ, הרב אליהו שוורץ
מכון 'אור החסידות', ניוק ארכ' הקדוש ת.ד. 2033 טל' מערצת: 6084000 Or Chasidus - Head Office, 1469 President st. #BSMT, Brooklyn, NY 11213 - United States (718) 534 8673

רצונו של הקב"ה, הרי זה עניין שנוגע אליו בלבד — כיוון ש"ה, עוז לנצח יתן", לכלות עם ישראל, כך, שההנאה שלו נוגעת לכלותם עם ישראל, שיעיר שהוא יתנהג כרצונו ית', יתן הקב"ה תוקף לכל בניו לנצח בכל העמים.

עוד אין יש מקום להסתפק אם עניין זה יהיה בדריכי געם כו', או שייהי צורך בעניין של כפי עיי' מלחמה כו'. ועל זה מוסיף בחתוב "ה' יברך את עמו בשלום" — שכן וזה באופן שיש מלחמה, ורק מצד התוקף כו' מנצחים במלחמה, אלא התוקף ("עווז") שנותן הקב"ה לעמו הוא באופן שטיל מורה ופחד על כל המגדירים, שמכלת חילה יראים להכנס למלחמה, כך, שיש מעמד ומצב של שלום.

לדבר באופן של "אדון כל"

אמנם, כיוון שעיי' לימוד התורה וקיים המצוות נתן הקב"ה "עווז" ששולל מלכתחילה את עניין המלחמה — יכולים לחשוב שלא צריך כלל להתעסק עם הסביבה, כי אם למדוד תורה ולקיים מצוות, ואז יהי נצחון ושלום כו. אך האמת היא, שרצוינו של הקב"ה שכל ההשפעות יהיו בהתלבשות בטבע, ולכן צריך להתעסק גם עם העולם, ועוד שצרכי לדבר עם אומות העולם וכו'. אלא ש כדי לפעול בהנ"ל, צריך להתנהג כרצון הקב"ה, שהוא המלך שמנaging את כל העולם.

אך עוד אין צורך להבהיר: בשלמא כשהיהודים נמצאו לעצמו, יודע הוא שכיוון ש"ה' מלך גור", ויה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום", לכן צריך להתנהג כרצונו של מלך מלכי המלכים הקב"ה; אבל בשעה שיווצה לדוחוב, ובפרט כשצרכי לדבר עם אינס יהודים — יתכן שיתחייב לחשוף מה יאמרו הגויים, השכנים וכו', "שבעים חזאים" שבוניהם נמצאת ה"כבה אחת", וירצה לשאת חן בעיניהם, ובגkol זה יתbiasה לדבר כרצון המלך. הוא בלבו, יודע את האמת גם בשעה שמדובר עם איינו היהודי, אבל זה נשאר אצל בחשבה, ואילו כשבא לדיבור, שגם הזולות שומע, איז מתחביש כו'.

ועל זה נאמר לאח"ז: "ויהיו נא אמרינו לרצון לפני אדון כל", שזו התיפלחה ובקשה ש"אמרינו" יהיו " לרצון" לא לפניبشر ודם, שירצה לישא חן בעיניו כו', אלא " לפני אדון כל".

והענין בזה:

כאשר רוצה לישא חן בעיניبشر ודם, או יעשה משוחח כו', ואז, גם אם ירצה שדיבورو יהיו מכובן ע"פ תורה, הנה מצד ה"שוחח" ש"יעור עני הכם", יתכן שיחפש למצוא היתר על עניין שאינו מתחאים כו'.

ולכן מבקשים "ויהיו נא אמרינו לרצון לפני אדון כל", שמיד בתחלת דיבורו תהיי כוונתו שאמריו יהיו לרצון לפני אדון כל, והיינו, לא באופן שתחילה מחפש דברורים

סקך הסוכה והשפעותיו הנעלמות

עיין "למען ידעו" ביעודה הרוחנית של ממצוות סוכה. מהותה של הסוכה שסוככת על האדם ומקיפה אותו, ומידע הורה הארי"ל לטל את הלולב בסוכה דוקא – "כל ישראל ראיין לשב בסוכה אחת"

פרק ראשון

"למען ידעו" – חלק ממצוות סוכה

אודות טעם מצוות ישיבת סוכה, נאמר בתורה (אמור מג, מב):

בסוכות תשבו שבעת ימים .. למען ידעו דורותיכם כי בסוכות היושבי את בני ישראל בחוץ

אותם מיארין מצרים

וכتب ה"ח (ריש ס"י) תרכה. וכן מוכחה מלשון אדרמוי'ר הוזן בשו"ע שלו שט, שמה שהדגישה תורה את טעם המצווה "למען ידעו דורותיכם" גו', הרי זה משומש שבמצווה זו כוונת המצווה אינה חלק נוסף על עצם קיומ המצווה, אלא הוא חלק מן המצווה עצמה, ובכל עדי הכוונה חסר בעצם קיומ המצווה:

ככין רכתייב למען ידעו כי לא קיים המצווה כתיקונה אם לא ידע כוונת ממצוות הסוכה כפי פשוטה

דיעיך הכוונה בישיבת הסוכה שיכור יציאת מצרים .. שצרכי שיכוני בשעת ישיבת הסוכה ..

הטיעם המכובן במצוות

ויש לעיין בדבר (ראה המשך "וככה" תרל"ז פפ"ד ואילך. ועוד), מפני מה דוקא במצוות זו נוגע כך עניין הידיעה, ועד שהוא עירק וחולק מן המצווה עצמה?

והנה, מצינו בכתביו האריז"ל (שער הכוונות דורשי הח"ס בתחלתו. ועוד) שההוראה שטוב ליטול הלולב בתוך הסוכה דוקא. וכן פסק אדרמוי'ר הוזן ביסודו "מצוות נטילתו בסוכה הוא

מצوها מן המובהר .. לפיכך .. בעודו בסוכה יברך".
וגם את זאת יש לבאר, מהי השיקות בין שתי מצוות אלו, ומפני מה מצויה מן המובהר
לייטול את הלולב דזוקא בסוכה.
וכאשר יבואר מהות עניין הסוכה, ומהותה הפנימית של מצוות נטילת lulav, יתבאר אל
כןון תוכן עניין "למען ידעו" שבסוכה, וגם סוד מנהג נטילת lulav בסוכה דייקא.

פרק שני

הסוכה שמייפה את האדם

מבואר בספרי קבלה וחסידות (ראה סיורו עם ד"ה שער הסוכה בתקילתו. ועוד), שאופן קיום
מצוות סוכה בנסיבות מורה על מהותה הרוחנית. כאשר האדם מקיים את מצוות סוכה,
אין הוא אווחה את הסוכה בידו, ואין הוא מקיים את המצווה באיבר מסוים מאיברי גופו,
אלא נensus כלו, בכל מציאותו, לתוך הסוכה, באופן שהסוכה מקיפה אותו מכל צד,
וכשם שבנסיבות מקיפה הסוכה את האדם, כן גם ברוחניות עניינה של הסוכה הוא
בחינת "מקיף".

ולהבנת הדברים הבאים لكمן, יש להזכיר בקצרה ביורו המושגים, המוזכרים ורובות
בספרי חסידות, "מקיף" ו"פנימי" [ביורו זה אינו מופיע במקור הדברים, והוא מלוקט ע"י המערכת
ההמכוור בכמה מקומות בתורת החסידות]:

"אור מקיף" היא השפעה נעלית מאד, שמןFI גודל מעלה אינה יכולה להיקלט
בפנימיות כוחות האדם וחושיו. ולעומת זאת, "אור פנימי" היא השפעה שהאדם יכול
לקלוט בפנימיותו.

דוגמא לדבר (ראה תורה אור כז, א. ליקוטי תורה ואתchanן ז, א. ועוד):

יש והאדם מתבונן בגודלה ה' עד שמתעורר לאהבה וליראה אותו ית', והתעוררות
זו נרגשת היטב במוחו וליבו, ומשפיעת על התנהגותו בפועל. וזה עניין של השפעה
פנימית, ככלומר שהשפעה שנשפע באדם נקלט אצלו באופן שכלו ורגשותיו קלטו ותפסו
את השפע, ונתחדרו כל כך עם הדבר נשפע בו עד שנשתנו בגל זה.

ולעומת זאת, יש והאדם עצמו במצב נחות, והנהגו היא שלא על פי התורה, אבל גם
באותה שעה שעומד לגנוב הוא מאמן שהפרנסה היא רקי מאתו ית', וכך גנבו אפוא
מחתרתא רחמנא קרייא" (ברכות סג, א לג' הע"י), שמקבש מהשicity' שיצליחו בוגינתו.
ואמונה זו היא בבחינת "מקיף": היא אמנים מארה בו ומשפיעה עליו השפעה מסויימת,
אך אינה מתইשבת בשכלו ורגשותיו באופן פנימי עד שהדבר ישפיע על כל פרט
הנהגתו. וכן, אף שמאמין בה, ממשיך לגנוב ולבור על רצונו ית'.

אלא זהה בדוגמה החקלאיים שבזמן הבית גופא, ש"ארץ ישראל מקודשת מכל הארץות",
ובארץ ישראל יש חילוקים בין כללות הארץ לירושלים וכו' עד לקדש הקדשים
(שם נזכר רק כהן גדול ביהוכ"פ כר'), והרי מובן שהילוקים אלו אינם פוגעים ח"ז
במלךתו של הקב"ה, אלא זהה כמו של מלך בשור ודם שיש חילוק בין היכל המלך לחדרים
שלפני היכלו ועד כללות המדינה, אבל הוא המלך גם על כללות המדינה, וכך גם אין
חילוק במלכותו של הקב"ה בין זמן הבית לזמן הגלות כר'.

ובתוර הוכחה והסבירה — מקדיםים "ה' מלך", שאינו לשון הווה (שמולך בהוה), אלא
שם התואר, הינו, שהוא מלך בעצם.

והטעם שנאמר רק "ה' מלך" (בעבר) ה' מלך" (בעתיד), ולא נזכר עניין המלכות בהוה
— יובן ע"פ מאמר החוקרים הידוע (ראה ספר העיקרים מאמר שלישי ספכ"ז) שאין
מציאות של הווה, כיון שככל נקדוה של זמן שייכת או לעבר או לעתיד.

ולאידך גיסא, הנה גם לאחרי>Showrim "ה' מלך", שהוא מלך בעצם, ציריך להוסיף "ה'
מלך ה' מלך" בעבר ובעתיד [שהורי אין הכוונה כאן שמלכותו של הקב"ה היא באופן
תמידי, כמו "וממשליך בכל דור ודור"], אלא הכוונה היא לעניין המלכות כפי שהוא
בגדרי הזמן שיש בו החקלאים דעבר ועתיד] — כי, כאשרוים ליהודי שהקב"ה הוא
מלך בעצם, אין זה מספיק להבהיר ולהבהיר שהנהגנו בחיו הימים יומיים תהי' כרצון
הקב"ה, וכן צריכים לומר לו שהקב"ה הוא מלך בגדרי הזמן; אלא כדי שלא יטהה
לחשוב שגדרי הזמן פולמים שניין או חלישות ח"ז במלכותו של הקב"ה, מקדיםים לומר
"ה' מלך", שהוא מלך בעצם, שכן אין שינוי במלכותו גם כשבאה בגדרי הזמן, שכשם
מלך בעבר, כך ימלך לעולם ועד.

הקב"ה נותן את התקופף לכל ישראל לגלות בעולם מלכותו ית'

אך לאחרי כל זה, עדין יכול יהודי לחשב: הן אמרת שגם הנקב"ה הוא מלך בכל
התוקף כו', אבלAuf"כ, הרי רצונו של הקב"ה שענין המלכות יומשך בעולם ע"י בניי,
כפי שמקבש מהם "שתמאליכוני עליכם" [זהו אמן לא מבין טעם הדבר, אבל הוא יודע
שזהו רצונו של הקב"ה...], וא"כ, כיצד יוכל לפעול התגלות מלכותו של הקב"ה בעולם?
ועל זה נאמר בפסוק שלalach'ז: "ה' עוז לעמו יתנן", הינו, שנוסף לכך שישראל הם עוזין
שבאותם, הנה הקב"ה (שעליו נאמר זה עתה "ה' מלך ה' מלך ה' מלך לעולם ועד")
נותן לכל אחד מישראל התקופף שלו — ע"י התורה שנקרה עוז" — שיכל לגלות
בעולם מלכותו של הקב"ה.

ומdryik בכתב ה' עוז לעמו יתנן", שעי"ז נשלחת הטענה שגם אם ח"ז לא יתרנה כי

בפשטות לכל אחד, שהרי גם אנשים פשוטים אומרים פסוקים אלו בתור הכהנה להקפות, ובפרט שהסדר בהזאת אינו באופן של לימוד בעיון כו', אלא רק אמרת הפסוקים עצם בפירוש המילות פשוטים (אלא שהאמירה היא מתווך חיות כו', כמו מג' ישראל)....

מה נוגע לשמחת תורה זה ש"ה מלך בעבר?

בין הפסוקים שאומרים קודם הקפות אומרים גם "ה' מלך ה' מלך ה' מלך לעולם ועד".

וציריך להבין :

בשלמא "ה' מלך" (בזהה) ו"ה' מלך" (בעתיד) — הרי זה נוגע לעניין של שמח"ת, כיוון שהדיעה שהקב"ה, נותן התורה, הוא מלך בהווה וגם בעתיד (על עולם ועד), נותן חיזוק בשמירת התורה ובשמחה דשמח"ת; אבל מה נוגע העניין ש"ה' מלך" (בעבר) — לשמחה שציריך לשמה עם התורה עתה?!

וביתור יוקשה — לפי שאין זה פסוק שלם כמו כל שאר הפסוקים (שהרי בכל התנ"ך לא נמצא פסוק כזה), אלא זה צירוף מג' מקומות שונים, שתוקן לאמרו בתפלת וקדום ההקפות. ובכן: אילו הי' פסוק כזה, הי' אפשר לומר (בדוחק עכ"פ) שע"פ שלענין ההקפות נוגע ורק "ה' מלך" ו"ה' מלך", מ"מ, אומרים את כל הפסוק בשלימונו, גם "ה' מלך"; אבל כיון שהוא צירוף מג' מקומות, אי אפשר לתרץ כן.

ועכ"ל, שגם העניין ד"ה' מלך" נוגע לעניין ההקפות דשמח"ת. גם ציריך להבין סדר ג' העניינים, דילכואורה, כיון שסדר הזמן הוא עבר הווה ועתיד, הי' צל הסדר ה' מלך ה' מלך ה' מלך (או בסדר הפוך: עתיד, הווה ו עבר), ולמה הסדר הוא "ה' מלך ה' מלך ה' מלך"?!

ה' מלך אינו על הווה אלא מלך בעצם

והסביר בזה :

כשאומרים לייהודי שציריך לשמה עם התורה בגלל שהקב"ה, נותן התורה, הוא מלך של כל העולם — יש צורך להבהיר שידעו של הקב"ה אין בה שינוי ח"ג.

ישנם החושבים שבעבר, בזמן הבית וכיו"ב, הי' הקב"ה מלך ומנהיג כל העולם, וכך יהי' גם לעתיד לבוא, וכמו "שׁוֹהֵה ה' למלֵך עַל כָּל הָרִצְחָן"; אבל עכשו, בזמן הגלות, יש בזה שניוי וחלישות ח"ג. ועל זה אמרוינו "ה' מלך ה' מלך לעולם ועד" — שאין שינוי ח"ז במלכותו של הקב"ה, אלא בשם שהוא מלך בעבר, הנה באותו אופן מלך גם לעתיד.

ומה שיש חילוקים בין זמן הבית לזמן הגלות, אין זה פוגע ח"ז במלכותו של הקב"ה,

אוצרות המועדים

וזהו עניין של השפעה באופן "מקיף", השפעה נעלית שאינה מדודת ומוגבלת לפי כוחותיו של האדם, ופועלת עליו באופן שאינה נקלטה ונתקפת בתוך הכוחות המדודים. ונמצא ההפרש בין "מקיף" ל"פנימי": פנימי היא השפעה מדודת שנמשכת לאדם וחדרת בכוחות נפשו באופן מסווג, ואילו מקיף היא השפעה נעלית שאין כוחות הנפש של המקבב וראויים לקבל אותה בפנימיות, והיא פועלת על האדם באופן של מעלה מן השכל, לא שהוא משיג אותה.

ענין השם מצוות סוכה הוא בחינת "אור מקיף", השפעה אלוקית נעלית שאינה יכולה להתיישב בכוחותיו הפנימיים של האדם, ולכן גם בגשמיות מצוות סוכה נעשית באופן שהסוכה סוככת על האדם ומkipה אותו.

פרק שלישי

בחינות חרדות באמונה

בפסוק נאמר "בסטוכות תשבו", ולכאורה הרוי זו סתירה מינית וכי: "סוכות" משמעו, כאמור, אור מקיף, האראה אלוקית שאינה מתישבת בכוחות השכל והרגש, והשפעה על האדם היא באופן של מעלה מן הדעת, ואילו "תשבו" מורה על התישבות הדברים בשכל ובפנימיות.

ולכאורה (ראה המשך י"ו ט של ר'ה תרס"ו עמי כה. ועוד), אם מדובר על אור מקיף, איך בא הוא בפנימיות, ואם הוצטצמה ההארה האלוקית עד שראוי היא להתיישב בכוחות פנימיים, מדרע מכונה היא בשם "בסטוכות" הרומו על הארה של מעלה מהתלבשות? והנה, ענין "בסטוכות תשבו" נאמר בחוג הסוכות דזוקא, אך מעין מצוות סוכה יש גם בעבודת האדם בכלל ימות השנה, וכאשר יבואר העניין בעבודת האדם התמידית, יובן גם עניין "בסטוכות תשבו" שבchang הסוכות.

ענין "מקיף" בעבודת האדם היא בחינת האמונה. האמונה אינה בניו' ומיסודה על הבנה שכלית, אלא האמונה היא בחינת "מקיף" — למעלה מההשגה והרגשה, ויחד עם זאת פועלת על האדם. לעומת זאת, ענין "פנימי" בעבודת האדם היא ההשגה והבנה (וכמו שהסביר לעיל בביבאו החילוק בין מקיף לפנימי).

וכאמור, הטעם לכך שהאמונה היא בבחינת "מקיף", וההשגה חודרת באופן "פנימי", הוא משומש שהאמונה היא בדרגה נעלית, שאינה יכולה לרדת ולהתלבש בהבנת האדם, וכן מראה עליו בבחינת מקיף, ואילו ההשגה היא בדרגה נחותה יותר וכך יכול הוא לתופסה ולהבין בכוחותיו הפנימיים.

ועל כן מצווה הכתוב "בסטוכות תשבו" — יש "להושיב" ולהחדיר בפנימיות את בחינת האמונה:

האמונה קיימת אצל היהודי מיד כאשר יצא היהודי לאויר העולם, וכפי שמעידה תורתנו הקדושה, תורה אמת, על כל אחד ואחת מישראל, שהם "אמינים בני מאmins" (שבת צז, א), וכל זאת עוד בהיותו קטן וטרם שבא לכל דעת. ובאמת, דרגת האמונה הללו יכולה לבוא בהשגת בן אנוש, אלא שמחמת קטנותו וקוצר דעתו הרי הדבר אצל בבחינת אמונה שלמעלה מן הדעת.

וכאשר הגדיל הקטן, הרי נזדקך מוחו ונעשה בר דעת, וכבר יכול הוא להשיג את מה שעד אז היה אצלו בבחינת אמונה בדעת והשגה, ואז מה שהי' בבחינת אמונה בלבד, נעשה אצלו בפנימיות ובהתיחסות בכוחותיו הפנימיים.

וכאשר נשכחה האמונה בשכל וברגש, אז מתחילה אמונתו לדרישה נעלית יותר, שהוא מרגיש בעבודתו שכורת הש"ית שמבין בשכלו היא מדודה ומוגבלת. ואז הוא מאמין באופן נעללה הרבה יותר, בדרגת שאינו יכול להבינה כלל בשכלו. וכך איתא בלקוטי תורה לארדמור'ר הזקן (ואתחנן ז, ג): "כי לאחר שימוש המקיפים דעתיו להיות בכחוי אוור פנימי, אווי יומשך אוור עליון וגודול יותר להיות בבחינת מקיף".

וכך הולך האדם כל משך ימי חייו ומתעללה בעבודתו את קונו, וכאשר על ידי עבודתו הוא מזדקך ומצליח להציג בפנימיות את אשר היה אצלו תחילת בבחינת "מקיף", מאיר אצלו גלוי אוור אלוקי נעללה יותר בבחינת אמונה, וכאשר גם אמונה זו בא בפנימיות ובהשגה מאיר אוור נעללה עוד יותר ונעשה הוא בבחינת אמונה, וכך דרגה אחר דרגה עד אין קץ, וכما אמר הידוע (ראה בחינותות עולם ח"ח פ"ב. עיקרים מ"ב פ"ל. של"ה קצא, ב) "תכלית הידע – שלא נדעך".

וכפי שמצוינו אצל משה ורבנו, שהיה בשלימות החכמה וההשגה האלוקית, שדרשו עליו חז"ל (שםות רכה ריש פ"ג) את הכתוב "אמין לכל דבר", והואינו שלמות שהשיג בעבודתו הזכה והרחבה, והייתה אצליו ידיעת הבוואר בדרוגה נשגבה ביותר, מכל מקום עיין ה' "אמין", שהיה אצלו בחינת האמונה, כיוון שדווקא אצל משה ובינו מכיוון שהשיג בעניינים שאין אפשר להשיג בשכלו, והם נתפסים אצל האדם בבח"י אמונה ו"מקיף".

פרק רביעי

ס"ך שנמשך ממאה קילות

ולאחר שנטబאר עניין המשכת המקיף בפנימי שבעבודת האדם התמידית, יש לברא את עניין "בSOCOTOT TISHBO" – המשכת המקיף בפנימיות, שבתג הסוכות.

כי הנה, דרישו בסה"ק (סידור עם דא"ח שער ר"ה רלה, ב. ועוד) על הפסוק "תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו" (תהלים פא, ד), שכל ההשפעות האלוקיות הנשგבות שנמשכו

לקט מתוך דברות קודש
בעניין הוראה, הדרכה וחיזוק בעבודת הש"ית
דברים אלו לא הוגה על ידי ריבינו, והוא כן כמעט ללא ערכיה,
באופן שנאמרו, מלבד שינויים קלים להקל על הקורא

פסקוי "אתה הראת" – הקדמה שההקפות יהיו בשמה גדוולה!

מה נוגע לשמחות תורה זה שה' מלך עבר? / ה' מלך אינו על הווה אלא מלך בעצם / הקב"ה נותן את התקופת לכל ישראל לגלות בעולם מלכותו ית' / לדבר באופן של "אדון כל"

ענין פסוקי ההקפות

...מנาง ישראל הוא שלפני ההקפות אומרים פסוקים מסוימים (החל מהפסוק "אתה הראת וגוי") בתור הקדמה והכנה להקפות, והיינו, שכדי שההקפות יהיו בדברUi, בשמחה גדולה כו' בעניין דשמה"ת, בחזרו פסוקים מסוימים מתנ"ך שבהם מדובר גולדות התורה, גולדות ישראל, ועודכו"כ גולדות הקב"ה, לאמרים קודם הקפות.

וכיוון שענין אמרת הפסוקים וסדרם נקבע ע"י גודלי ישראל ברי סמכא, הרי מובן, שככל סדר הפסוקים הוא בדיקון, הינו, לא רק כסבורה העולם שבסדר הפסוקים נוגע בעיקר מהו הפסוק הראשון (שהוא תחילת העניין שככל כל העניינים שלאחריו) ומהו הפסוק האחרון (שהוא סיום וחותם כל העניינים שלפניו, ש"הכל הולך אחר החיתום"), אלא גם סדר כל שאר הפסוקים שבין הפסוק הראשון והפסוק האחרון הוא בדיקון, ויכולים ללמידה כמה עניינים מקישור וסמיכות הפסוקים ול"ז.

ומובן שהלימוד מהפסוקים וסמיכותם זה זהה בונגש להקפות צריך להיות באופן המובן

תدورו", סוכה כז), ומעטה ייל' דכמו בכל השנה דין אדרורייתא שלעולם לא היו הכהנים אוכלים השיריים אלא בעזה ולא בבית דירותם, הרי די' לבא מן הדין להיות נדונין, ובודאי גם בחג הסוכות עליהם לעשות כן **שלא** יאכלו בבית דירותם דעתה, היא הסוכה.

ואי תמא, אם אכילת קדשי קדשים שאכילתן בעזה פטור מהסוכה, וחולין מי עיי התם (יעיון בארכוה במיל'ם הל' שחיטה פ"ב הג' איסור הכנסת כל חולין שם לעזה, וש"ז), א"כ שוב יווקשה למה עשו טוכות בחזרות בית אלקים ביום עזרא ונחמי' כנ"ל (אם נפרש ש"חזרות בית אלקים" הינו בעזה). באמת אינה קושיא כלל, דהא מצות סוכה היא לא רק באכילה ושתי' כי אם על כל עניינו של אדם, והרי מותר להעתככ בעזה ישראל, ואפלו להכנס לשם גם שלא לצורך עבודה, וכדייתה בכלים (פ"א מ"ח) בהגדות דרגות הקדושה שבמקדרש דודוקא עוזרת כהנים **המקודשת ממנה** [מעוזרת ישראל] – אין ישראל ננסים לשם אלא בשעת צרכיהם".

[שוב העירני הרה"ג הר"א זיסקינד, גם באכילה מצינו חיוב סוכה בעזה, גם ע"פ הנ"ל דשיירி מנוחות פטורים משום "כעין תدورו", והוא באכילת לחמי תודה וכו"ב דמותרין בכל העיר [וא"כ ליתא דין שנאכלין לעולם חז"ל בית וספר חייבין בסוכה "כעין תدورו"] ואעפ"כ נאכלין גם בעזה כדאמר בשבועות טו, וא"כ מובן הצורך בדרכו כל השנה ("תשבו כעין הצורך בסוכה בחזרות ה").

בסוכת מצוה, אלא בסוכה סתם, ונוקט הל' "אפילו פוכה" רק בגיןו ל"בית" (דבית הינו בית מגורים קבוע יותר מ"סוכה"), ועל דרך מ"ש (בראשית לג, י) ויבן לו בית ולמנחו עשה סוכות, ועוד.

(ז) להעיר עוד בכל הנ"ל (ובהמשך לדלעיל שאכילת שיירי מנוחות השiba צורך גובה כו') מספרי סוף פרשת ראה "חג הסוכות תעשה לך ז' ימים, להדיות, ומניין אף לגבוהה ת"ל חג הסוכות שבעת ימים לה' אלקין כו", אבל בספרא ס"פ אמרו: "חג הסוכות שבעת ימים לה', יכול תהי' חגיגה וסוכה לאגובה [שכשש שחגיגה היא קרבן שמביא לשםם כן נימא בסוכה], ת"ל חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים כו' הא כיצד חגיגה לאגובה וסוכה להדיות", ואך לאחר ישוב המפרשים בסתרית שני מאמרם הנ"ל [בד"ש משאנץ בספרא שם: יכול כו' יעשה סוכה בהר הבית וקידשנה לשמיים, מלבד סוכה לישב בה כו' וי"מ סוכה לגבואה שיהא בה מעילה כו', ורבינו היל לספרוי: להדיות, לישב בה, מניין אף לגבוהה, שתהא עשויתה לשם גבואה. וראה בספרי דברי רב לספריו עוד כמה פירושים. ועיי"ע בתיווך המדרשים בעמק הנצי"ב לספרוי שם, בצפ"ענ'עה"ת ראה שם, ובארונותים לsocca דף ט ועוד. המניטיק], בכ"ז עדין צ"ק.

(ז) ייל' חידוש יסודי בכהן'ל, דבאמת אכילת שיירי מנוחות בעזה לכאורה ברור דפטור מסוכה, כי זה הכלל במצוות זו דאפיקן קיום "תשבו בסוכה" הוא כעין ההנוגה בדרכו כל השנה ("תשבו כעין

בימים הנוראים, בראש השנה ובימים הכהורות, והיו אז "בכסה" – באופן מכוסה, בהעלם והסתר, הנה לאחר מכן בחג הסוכות שמכונה בטמת שם "חג", הם באים לידי גלי, עד שמעוררים שמחה.

הדבר אף רמזו בתיbet "סקך", שהוא עיקר הסוכה, עד שהשם "סוכה" הוא על שם הסכך שוטך על היישבים בה (רש"י ד"ה כשרין סוכה יב, א): "סקך" הוא בגימטריא מאה, נגדי מאה קולות בשופר, ובפרטיות יותר, ס' נגנד ס' נגנד כ' קולות דשברים, וכ' שני' נגנד כ' קולות דתrhoועה (ראה תורה לי' יצחק ע"מ שג).

ומה שקולות השופר של ראש השנה רמזים בסכך הסוכה, הוא משומש שאוthon השפעות אלוקיות נועלות שנשפעות בתקיעת השופר, והן נעלמות ואין נרגשות אצל בני ישראל, באוטן באופן גלי המעורר שמחה בחג הסוכות, במצוות ישיבת סוכה.

אמנם, גiley זה בנפש האדם הוא בבחינת מקיף, שאינו חorder בכל האדם ורגשותיו, אלא רק מרומם אותו ומשפיע בו. אך המטרה היא שי"י "בSOCOTRA תשבו", "להושיב" בפנימיות את הגילויים הנעלמים הללו. וכמבואר למעלה, הנה כאשר ממשיכים את המקיפים בפנים, נמשך על האדם מקיף נעלמה יותר.

פרק חמישי

אם יש דעת יש אחודות

המשכת גילויי הסוכה בפנימיות, הוא בעיקר על ידי מצות נטילת ד' מינים, שהוא מצווה המבטאת את עניין האחדות, והאחדות מורה על המשכה פנימית כאשר יבואר להלן.

מבואר בספרים (ראה המשך "וככה" תרל"ז פפ"ז), שכל אחד ואחד מארבעת המינים מבטא את עניין האחדות:

הלולב עשוי מעלים רבים שכופותים ייחדו, וכמו שנאמר "כפות תמרים" (אמור כג, מ), ודרשו חז"ל (סוכה לב, א) שהעלים צריכים להיות כפותים יחד, דהיינו שעם היות שהם נפרדים, הנה צריכים להיות דבוקים ואחיזות זה בזו כאילו הם אחד. גם בכל עלה בפני עצמו מצינו את עניין האחדות, כי כל עלה כפול משניים, ומתאחדים בו שני עלים לעלה אחת.

ההדרים אף הם בעלי תוכנה של אחדות, שנאמר בהם "עוף עז עבות" (אמור שם), ודרשו חז"ל (סוכה לב, ב) ש"עבות" הינו "תלתא בחוד קינא", איחוד וצירוף של שלושה עלים יחד.

על הערבות נאמר שצריכות להיות מן המין של "ערבי נחל" (אמור שם), הינו אוthem עצי

ערבות שדרוךן לגדל ייחד באחוותה על הנחל (ראה שבת כ, א ובסידור עם דא"ח שער הלולב רסב, ג).

והעליה על כלנה באתרוג, שיש בוطبع מיוחד שהוא "הדר" – "דר באילנו ממנה לשנה" (אמור שם. סוכה לה, א). האתרוג נותר על העץ במשך כל ארבע עונות השנה, ולא זו בלבד שאינו נזוק ממשום עוננה, אלא הוא ניזון וגדל מכל עונה ועונה. ובזה מורה עלطبع האחדות, שמקבל מכל עונה את המעללה שבה וגדל ממנה.

כאשר קיים איחודה עניינים שונים והpecificים זה מזה, מורה הדבר על "דעת". וכנראה בחוש, שכאר אין ממלאים את רצונו של ילד קטן, הרי יעוז מרעה על אשר אין ממלאים רצונו, וכך אם היה חכם גדול, מכל מקום לא יוכל לסבול את היפך רצונו, ולעומת זאת אדם גדול יסביר את מה שאינו ממלאים רצונו וישתוק, ואפילו סבירו הרפותו ולא ישיב, וכל זאת ממשום שדעתו רחבה וככל על הכל ולחשג גם את ההיפך הגמור ממנו.

עניין ה"דעת" הוא התישבות הדבר בשללו של האדם, עד שהוא מתקשר ומחבר היטב למה שהבן והשיג. ולכן, הקטן שאין בו "דעת", הרי העניינים השכלליים שהבן אינם משפיעים כל כך על הנגתו, הוא אכן למד והבין אותם, אך מכיוון שלא התאחד עמו, אין הכרח شيئا לפיהם. אך אצל הגדל, מכיוון שהוא "בר דעת", וקליטת השכל היא באופן רחב ויסודי, אז, בהיותו איש שכליל לא איכפת לו כלל מה שהזול החושב בהיפך ממנה [יש להבהיר שבאיור ענין ה"דעת" אינו מופיע במקור הדברים, ונכתב ע"י המערכת ע"פ המבואר בכמה מקומות בתורת החסידות].

פרק ששי

להמישיך את ה"מקיף" של הסוכה בפניםיות ע"י ד' מינים

וזהו עניין מצוות ד' מינים, והעליה בנטילתם בסוכה דוקא:

הסוכה היא עניין האורות המקיפים שנמשכו על ידי עבותות הימים הנוראים, ועובדות האדם היא להחדרים אצלם פנימיות וב"דעת", בבחינת "בסוכות תשבו".

ומשכת המקיפים בפניםיות היא בעיקר על ידי מצוות ד' מינים שתוכנה הוא המשכה פנימית, כפי שהחבטה בעניין האחדות שבהם, דעת רחבה שיכולה לסבול את כל סוגיה ההpecificים ואיחודם יחד.

ומשכת המקיפים בפניםיות שבסוכה, ואחדות ישראל שנפעלת על ידה, מתבטאת לא רק בד' מינים אלא גם בסוכה עצמה:

הסוכה מקיפה אחד את כל היושבים בתוכה, החל מ"ראשיכם שבטיכם", ועד "חותם עזיך ושואב מיםך" (נצחם כת, י), באחדות מופלאה, וכما אמר חז"ל "שכל ישראל ראויים

אוצרות המועדים

ולהעדר מהמדובר בערךין ג: "הכל חייבין בסוכה כהנים לויים וישראלים, [ופרין] פשיטה אי אני לא מחיבי מאן מהחיבי, [ומשנין] כהנים איצטריכא לי', סד"א הויל וכתייב בסוכות תשבו, ואמר מר תשבו שבעת ימים כעין תדרו, מה דירה איש ואשתו אף סוכה איש ואשתו, והני כהנים הויל ובני עבודה נינחו [ואין יכולון לדור איש ואשתו בסוכה, שאין נזקקים לנשותיהם דרמא עלייהו עבודה הרجل, רשי"] לא ליחיבו, קמ"ל נהי דפטיריו בשעה עבודה, بلا שעת עבודה חיובי מהחיבי מידדי דהוי אהולכי דרכיהם דאמר מר אהולכי דרכים ביום פטורין מן הסוכה ביום וחיכים בלילה", ובתוד"ה ובני שם: "דמתעם אהולכי דרכים לכא למיפטרינго אלו באשדות אבל לא בלשכת בית המקדש [בשיטת מקובצת גריס: בית המזוקד] ושאר מקומות בית המקדש. והוא הדין דמצוי למינקט נמי לויים השומרים בכ"א מקומות במקדש כדאיתא פ"ק דתמיד וכו'. והרי יעוזין בתמיד כז. לכל הכהן" מוקמות של שמירה (ג) דכהנים וכ"א דלויים) היו מחוץ לעזרת ישראל.

(ד) אפילו אם נפרש קרא דנהמי בהר הבית, עדין על כרכין נצטרך לתרץ כי המבואר בהערות א-ב הנ"ל (דיהיתה בניית הסוכה בדרך מיוחדת שאין בה תנאי האיסור), כי אליבא דספרי פ' שופטים – שהובא בסכ"מ על הרמב"ם כנ"ל – גם הבונה בהר הבית יכול עbor ללא תעשה.

(ה) ע"פ הנ"ל יתרפרש הכתוב (נחמי ח, טז) גבי קיום מצוות הסוכה בימי עזרא ונחמי, "ויעשו להם סכות גוי ובחצרות בית האלקים" – כפשטוט דקאי עוזרה, ואין צדיק לדוחוק ד"ב"ת האלקים" הינו הר הבית.

עוד תנאי שלישי כדי שייאסר, שייהי העץ קבוע באופן של בנין.

ומעתה ייל בפשטות דיכול לעשות סוכה כשרה בלי שיקימיו בה תנאים אלו, וגם הסכך ה"ה מקש ועלים ולא עץ (יעזין שבת ס). פלוגתת תנאי אי איכא קבלת טומאה בכורות של קש, וברשי"י שם פי' דנחלקו אי חשבי עץ או לאו, ועי"ש בתוס". וכבר העיר ע"ז באור שמה על הרמב"ם הל' עכו"ם שם, دائ נימה דעש"י מעלים לא חשיבא עץ, ספר אין בה איסור גם מדין לא תטע גו').

(ב) אף אסור להוסיף בבנניין אבן דבית המקדש בכל אופן, מושום כתיבת הכל בכתב מיד ד' עלי השכיל (ע"י יירובין קד); הרי במקומות גדר, ועל אחת כמה וכמה מצوها – מותר, כתמabbr בסוכה נא; דלמרות האיסור הנ"ל (המובא שם) "היקון גדול" עשו שהוסיפו בזמן מאוחר על בנין שעשה שלמה, ובנו גזוזותרא לנשים מלמעלה לעמוד שם בעת שמחה בית השואבה, מושום "צורך להבדיל אנשים מנשים ולעשות גדר בישראל שלא יבוא לידי קלוקול" (רש"י).

ובפרט דבנדון דידן ייל דאין ה כיumi ובכתב מיד ד' גו' – הייתה ג"כ סוכה בcourtת הבית שנמסרה מפי ה'.

(ג) ע"פ הנ"ל יתרפרש הכתוב (נחמי ח, טז) גבי קיום מצוות הסוכה בימי עזרא ונחמי, "ויעשו להם סכות גוי ובחצרות בית האלקים" – כפשטוט דקאי עוזרה, ואין צדיק לדוחוק ד"ב"ת האלקים" הינו הר הבית.

עשיות סוכה בעזרה לאכילת שירין מנהות

יפלפל בכתה פנים בישוב השאלה היאך אכלו הכהנים שירין מנהות בימי הסוכות, כיון שאסור לבנות בנין של עין במקרא

מאחר דהוי אכילת גבורה פטורה מסוכה.
ובאמת יש לפלפל ולמצוא עוד נקודות לישוב בזה מכמה פניהם:

(א) הנה איסור לא תטע הוא דוקא בשני תנאים: **בנין שעין**, וגם של קבע דוקא, כמובן מנוסח האיסור ברמב"ם הל' **עכורים** ספ"ז, ונסמננו בנו"כ שם מקורות הדבר בש"ס הניל' דמיורי בגין אכילדאות של עין, ובספריו שופטים על הכתוב לא תטע גו', דנקית דהעוסה בנין עין בעזרה עוכר בלבד כר' (**עיי"ש בכט"מ לרפסק הרמב"ם** לא נקטנן כחד מ"ד בספריו דכל בגין בית אסור, אלא רק בגין של עין. וכן הא דעשה בימה של עין למך בשעה הקהל וגוזטרא שהקיפו בעזרת נשים בשמחת בית השואבה אינם קושיא, כי אלו לשעתם היו ולא של קבע).

וענוי"ע בכט"מ לרמב"ם ביהב"ח פ"א ה"ט לגבי התנאים הניל', ומדובר שם על מה שהוכיחה מן המקורות הניל' נדרש להיות

אוצרות המועדים

ליישב בסוכה אחת" (סוכה צז, ב).

וזהו סוד מה שדורש הכתוב במצבות סוכה "למען יידעו דורותיכם", שמדגיש יותר את עניין הדעת בוגגע למצאות סוכה, כי עניין המקיף של סוכה צריך לחדרו בפנימיות, עד שהగילוי האלוקי יהיה מובן ומושג בשכלו, ועד לקליטה והכרה של בחינת ה"דעת" - באופן של "ידעו".

ולא רק דור דעה שיצאו ממצרים וראו גilioי אלוקות בפועל בענייןبشر, כי אם "ידעו דורותיכם", שלדרוות עניין מצאות סוכה היא המשכה פנימית ויסודית של אותם גילויים נעלים שנמשכו בראש השנה ובאים לידי גילוי בזמן שמחתנו.

בתמיד כה: גרשין" תניא ר"א בן יעקב אומר מניין שאין עושים אכסדראות בעזה תיל לא תטע לך אשורה כל עין אצל מזבחה ה' אלקייך, וכי אמר לא תטע לך אשורה [הינו נתיעת עין לשם ע"ז], לא תטע לך כל עין [הינו כל קביעה עין] אצל מזבחה ה' אלקייך, ועפ"ז מסיק החתום שלא יתכן שהיו בעוזה אכסדראות של עין [ואכסדראות שבעו"ה הנזכרות במתני' דתמייד שם, היו שלaben].

ומצינו מפלפלין, דא"כ נמצא דאסור לעשות סוכה בעוזה ממשום "לא תטע לך כל עין", ומעטה איך קיימו הכהנים בחג הסוכות חותת אכילת שירין המנהות (עיי' ימות ט: ואילך), אחר דק"י"ל דהם מכל קדשי קדשים שאכילתן רק בעוזה (משנה זוחחים נג.). ויש מי שתרץ דכיוון דגבוי אכילת הכהנים מצינו הגדר ד"מושלחן גבוה קצכו" ולא הוא בגדר אכילת אנווש אלא לצורך גבוה (עיי' ביצה כא. לעניין שחיטתן בו"ט ולא חייב צורך אוכל נפש), הרי